

De ontwikkeling van geïntegreerde zorgsystemen: ISO 9001, ISO 14001 en/of OHSAS 18001?

Hans Zegers

Afdelingshoofd milieumanagement
WES Onderzoek & Advies

Inleiding

Eind jaren tachtig werd door de International Standard Organisation (ISO) de ISO 9000-reeks gelanceerd, de normen voor kwaliteitszorg en kwaliteitsborging. In 1994 werden deze normen voor het eerst aangepast, in 2000 gevolgd door een volledige herstructurering van de ISO 9001 norm.

Begin jaren negentig is, door de toenemende druk op bedrijven op het gebied van leefmilieu, ook het begrip 'milieuzorgsysteem' ontstaan. Gebaseerd op de Britse norm BS 7750 heeft dit vervolgens geresulteerd in auditeerbare normen, zijnde EMAS en ISO 14001 (1996). Momenteel wordt gewerkt aan de aanpassing van de ISO 14001 norm en men verwacht dat deze in 2005 van kracht zal worden.

Na normen op het gebied van kwaliteit en milieu is het vrij logisch dat ook een norm voor een veiligheids-beheerssysteem is uitgewerkt. Deze norm kwam er in 1999, geen ISO norm, maar een eisenstellend document (OHSAS 18001) opgesteld door BSI (British Standard Institute) in samenwerking met certificatie-instellingen. OHSAS staat voor Occupational Health & Safety Assessment Series.

Net zoals ISO 9001 en ISO 14001 is OHSAS 18001 certificeerbaar.

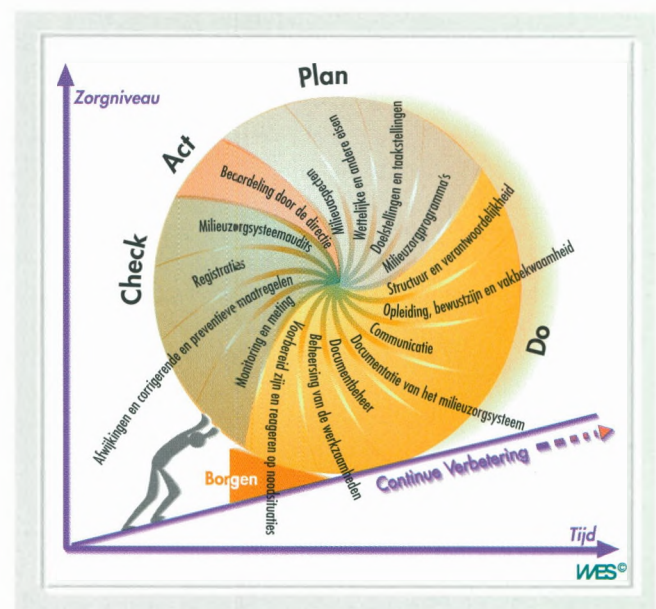
Principe van de 'norm'

Iedere norm, ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001, is gericht op continue te verbeteren processen. Volgens het principe van de Demingcirkel (zie **figuur 1**) wordt voortdurende verbetering van de prestaties nagestreefd. In principe beogen de drie normen dus hetzelfde, maar leggen ze verschillende accenten. In ISO 9001 staat het voldoen aan de klanteneisen centraal,

in ISO 14001 de zorg voor het milieu (bescherming en preventie) en in OHSAS 18001 de zorg voor de werknemer door het beheersen van risico's. Door het voldoen aan de eisen van een norm of van meerdere normen kunnen de prestaties worden verbeterd. Voor ISO 9001, bijvoorbeeld, is dat de klantentevredenheid, voor ISO 14001 de afname van de druk op het milieu en voor OHSAS 18001 de vermindering van de veiligheidsrisico's. Via de nagestreefde continue verbetering kan een bedrijf eveneens waarborgen dat het aan de wettelijke eisen blijft voldoen: bijvoorbeeld Vlarex voor milieu en ARAB en Codex voor veiligheid.

Figuur 1
Demingcirkel (Plan-Do-Check-Act)

Bron: WES Onderzoek & Advies

De structuur van de normen is vergelijkbaar. De structuur van OHSAS 18001 is nagenoeg gelijk aan deze van ISO 14001 en in mindere mate van ISO 9001, zodat een eventuele integratie van de drie systemen voor de hand ligt.

Overeenkomst tussen de normen als basis voor een geïntegreerd zorgsysteem

De drie normen beogen finaal dus eigenlijk hetzelfde en vanzelfsprekend zijn er dan ook veel overeenkomsten.

Tabel 1 geeft een overzicht van de overeenkomsten tussen de normstructuren en biedt tevens een basis om, indien gewenst, een geïntegreerd zorgsysteem op te zetten. Deze vergelijking toont aan dat er voldoende basis is om tot integratie te komen van de verschillende systemen.

DE DRIE NORMEN BEOGEN ALLEN KWALITEIT, WELISWAAR OP VERSCHILLENDE VLAKKEN: ISO 9001 IS ER OM TE VOLDOEN AAN DE KLANTENEISEN, BIJ ISO 14001 STAAT DE ZORG VOOR HET MILIEU CENTRAAL EN BIJ OHSAS 18001 DE ZORG VOOR DE WERKNEMERS.

WES heeft een specifieke methodologie ontwikkeld om een geïntegreerd systeem te implementeren.

Bij de begeleiding van bedrijven wordt de invoering van een zorgsysteem uitgevoerd in vijf fasen.

- In de eerste fase vindt een managementtraining plaats met als doel op een efficiënte en snelle wijze inzicht te verschaffen in de thematiek van een (geïntegreerd) zorgsysteem.
- In fase 2 wordt een initiële analyse uitgevoerd. Hierin staat het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen centraal waaraan de milieuaspecten, veiligheidsrisico's en kwaliteitseisen worden gekoppeld. Tevens wordt in deze fase de stand van zaken nagegaan betreffende de geldende milieu- en/of welzijnswetgeving.
- Vervolgens wordt in fase 3 het bedrijf begeleid bij het opstellen van het handboek, de procedures, werkinstructies en documenten.
- In fase 4 worden tijdens een opleiding alle werknemers gesensibiliseerd en op de hoogte gesteld van hun taken en verantwoordelijkheden in het kader van de invoering van het zorgsysteem.
- Vervolgens wordt de begeleiding afgesloten met een interne audit.

Voor het uitvoeren van fase 2 heeft WES eigen software ontwikkeld. De WES VLAREM CHECKLIST® is een unieke toepassing die een bedrijf in staat stelt de milieuwetgeving eenvoudig bij te houden. Door middel van EMAServer software kunnen daarentegen de milieuaspecten of veiligheidsrisico's worden bepaald.

Mogelijkheden tot integratie

Ook al bestaat er geen enkele norm voor een geïntegreerd zorgsysteem, toch blijkt duidelijk uit de parallelen tussen de drie systemen (zie **tabel 1**) dat het zeer goed mogelijk is tot op zekere hoogte te integreren.

Synergieën in het belang van kwaliteit en milieu zijn er bijvoorbeeld met betrekking tot een efficiënt gebruik van grondstoffen, hulpstoffen en energie waardoor de hoeveelheid afval en emissies kan worden gereduceerd.

Een tweede synergie betreft het zoeken naar oplossingen met betrekking tot veiligheid, milieu- en kwaliteitsproblemen in een zo vroeg mogelijk stadium van de productieketen, met name bij het ontwerp en de ontwikkeling van producten of processen. Dit kan door een systematische toetsing van een ontwerp aan milieu-, veiligheids- en kwaliteitseisen. In latere stadia van het productieproces is bijstelling nog slechts mogelijk met veel tijdverlies en tegen veel hogere kosten. Bij de aanschaf van machines dient zowel gelet op gebruiksvriendelijkheid en veiligheid als op geluidsemissies en of er kwaliteitsproducten mee gemaakt kunnen worden. Een ander voorbeeld betreft het bedrukken van producten met inkten. Aan de overschakeling van inkten met vluchtige organische stoffen naar watergedragen inkten zitten zowel een kwaliteitsaspect (het resultaat moet minstens even goed zijn), een milieuaspect (vluchtige koolwaterstoffen worden uitgebannen) en een veiligheidsaspect (geen of lagere blootstelling voor de werknemers).

Ook inzake kwaliteitsverbetering van de organisatie als geheel zijn er mogelijkheden tot integratie. De inzet van bedrijfskundige instrumenten, gericht op een voortdurende verbetering van management, besluitvorming en procesbeheersing (bijvoorbeeld risicomangement), komt ten goede aan de realisatie van doelstellingen op alle drie de domeinen.

Tenslotte kan gesteld worden dat verbetering van milieuzorg en veiligheid over het algemeen een positief effect heeft op het kwaliteitsimago van het gehele bedrijf en bijgevolg ook op het kwaliteitsimago van de afgeleverde producten. Hier ligt misschien wel de beste synergie: zorg voor het milieu en veiligheid zijn eveneens vormen van kwaliteitszorg.

Welke zijn de te verwachten voordelen van integratie?

De voordelen van integratie zijn in **tabel 2** samengevat.

1. **Kostenbesparing/efficiëntie:** Integratie werkt kostenbesparend. Deskundigen kunnen op alle terreinen worden ingezet. Vaak kunnen dezelfde informatiesystemen en handboeken worden gebruikt. Bepaalde zaken kunnen gezamenlijk worden aangepakt.

Tabel 1

Overeenkomst tussen OHSAS 18001, ISO 14001:1996 and ISO 9001:2000

Bepaling	OHSAS 18001	Bepaling	ISO 14001:1996	Bepaling	ISO 9001:2000
1	Toepassingsgebied	1	Toepassingsgebied	1	Toepassingsgebied
2	Verwijzingen naar publicaties	2	Normatieve verwijzingen	2	Normatieve verwijzing
3	Termen en definities	3	Termen en definities	3	Termen en definities
4	Elementen van het OH&S-zorgsysteem	4	Eisen van het milieuzorgsysteem	4	Kwaliteitsmanagement-systeem
4.1	Algemene eisen	4.1	Algemene eisen	4.1	Algemene eisen
				5.5	Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie
				5.5.1	Verantwoordelijkheid en bevoegdheid
4.2	OH&S beleid	4.2	Milieubeleid	5.1	Betrokkenheid van de directie
				5.3	Kwaliteitsbeleid
				8.5	Verbetering
4.3	Planning	4.3	Planning	5.4	Planning
4.3.1	Planning voor identificatie van gevaren, risico-evaluatie en risicobeheersing	4.3.1	Milieuaspecten	5.2	Klantgerichtheid
				7.2.1	Bepaling van de producteisen
				7.2.2	Beoordeling van producteisen
4.3.2	Wettelijke en andere eisen	4.3.2	Wettelijke en andere eisen	5.2	Klantgerichtheid
				7.2.1	Bepaling van producteisen
4.3.3	Doelstellingen	4.3.3	Doelstellingen en taakstellingen	5.4.1	Kwaliteitsdoelstellingen
4.3.4	OH&S zorgprogramma	4.3.4	Milieuzorgprogramma	5.4.2	Planning van het kwaliteitsmanagement-systeem
				8.5.1	Continue verbetering
4.4	Implementatie en werking	4.4	Implementatie en werking	7	Realiseren van het product
				7.1	Planning van het realiseren van het product
4.4.1	Structuur en verantwoordelijkheid	4.4.1	Structuur en verantwoordelijkheid	5	Directieverantwoordelijkheid
				5.1	Betrokkenheid van de directie
				5.5.2	Directievertegenwoordiger
				5.5.2	Directievertegenwoordiger
				6.1	Beschikbaar stellen van middelen
				6.2	Personeel
				6.2.1	Algemeen
				6.3	Infrastructuur
				6.4	Werkomgeving
4.4.2	Opleiding, bewustzijn en bekwaamheid	4.4.2	Opleiding, bewustzijn en bekwaamheid	6.2.2	Bekwaamheid, bewustzijn en training
4.4.3	Raadpleging en communicatie	4.4.3	Communicatie	5.5.3	Interne communicatie
				7.2.3	Communicatie met de klant
4.4.4	Documentatie	4.4.4	Documentatie van het milieuzorgsysteem	4.2	Documentatie-eisen
				4.2.1	Algemeen
				4.2.1	Algemeen
4.4.5	Documenten- en gegevensbeheersing	4.4.5	Documentenbeheersing	4.2.3	Beheersing van documenten
4.4.6	Werkingscontrole	4.4.6	Beheersing van de werkzaamheden	7	Realiseren van het product
				7.1	Planning van het realiseren van het product
				7.2	Processen in relatie tot de klant
				7.2.1	Bepaling van producteisen
				7.2.2	Beoordeling van producteisen
				7.3	Ontwerp en ontwikkeling
				7.3.1	Planning van ontwerp en ontwikkeling
				7.3.2	Input voor ontwerp en ontwikkeling
				7.3.3	Output voor ontwerp en ontwikkeling
				7.3.4	Beoordeling van ontwerp en ontwikkeling
				7.3.5	Verificatie van ontwerp en ontwikkeling
				7.3.6	Geldigverklaring van ontwerp en ontwikkeling
				7.3.7	Beheersing van productie en levering van diensten
				7.4	Inkoop
				7.4.1	Inkoopproces
				7.4.2	Inkoopgegevens
				7.4.3	Verificatie van het ingekocht product
				7.5	Productie en het leveren van diensten
				7.5.1	Beheersing van productie en het leveren van diensten
				7.5.3	Identificatie en naspeurbaarheid
				7.5.4	Eigendom van klant
				7.5.5	Instandhouding van het product
				7.5.2	Geldigverklaring van processen voor productie en het leveren van diensten

(vervolg op blz. 8)

Vervolg tabel 1

Bepaling	OHSAS 18001	Bepaling	ISO 14001:1996	Bepaling	ISO 9001:2000
4.4.7	Het voorbereid zijn en reageren op noodsituaties	4.4.7	Het voorbereid zijn en reageren op noodsituaties	8.3	Beheersing van afwijkende producten
4.5	Controlerende en corrigerende maatregelen	4.5	Controle en corrigerende maatregelen	8	Meting, analyse en verbetering
4.5.1	Prestatiemeting en -controle	4.5.1	Monitoring en metingen	7.6	Beheersing van bewakings- en meet-apparatuur
				8.1	Algemeen
				8.2	Bewaking en meting
				8.2.1	Klanttevredenheid
				8.2.3	Bewaking en meting van processen
				8.2.4	Bewaking en meting van producten
				8.4	Analyse van de gegevens
4.5.2	Ongevallen, incidenten, afwijkingen en corrigerende en preventieve maatregelen	4.5.2	Afwijking en corrigerende en preventieve maatregelen	8.3	Beheersing van afwijkende producten
				8.5.2	Corrigerende maatregelen
				8.5.3	Preventieve maatregelen
4.5.3	Registraties en beheer van registraties	4.5.3	Registraties	4.2.4	Beheersing van de registraties
4.5.4	Audit	4.5.4	Milieuzorgsysteem-audits	8.2.2	Interne audit
4.6	Beoordeling door de directie	4.6	Beoordeling door de directie	5.6	Directiebeoordeling
				5.6.1	Algemeen
				5.6.2	Input van de beoordeling
				5.6.3	Output van de beoordeling

Bron: WES Onderzoek & Advies

- 2. Eenduidige organisatievormen:** Zowel intern als extern moet een eenduidige benadering van kwaliteit-, milieu- en veiligheidszorg zijn. Standaardisering van informatiesystemen voor procesbeheersing met betrekking tot kwaliteit, milieu en veiligheid is belangrijk. Op de werkvloer leiden verschillende soorten systemen immers tot verwarring. Een integrale aanpak van problemen leidt bovendien tot een doorbreking van de barrières tussen de verschillende afdelingen. Ze zet aan tot een intensieve samenwerking. Bij een gescheiden aanpak daarentegen kan het gebeuren dat de oplossingen van kwaliteitsproblemen juist milieuproblemen veroorzaken of andersom.
- 3. Beter inzicht van overheid en werknemers in de beheersingsstructuren:** Door de uniformiteit in de organisatie wordt het inzicht van het management in de kwaliteits-, milieu en veiligheidsrelevante aspecten verbeterd. Het management is op deze wijze beter in staat om tijdig bij te sturen. Het toezicht door de overheid zou door het leggen van de verantwoordelijkheid bij de bedrijven gedeeltelijk kunnen worden beperkt door toezicht van de beheersfuncties.
- 4. Betere mogelijkheden om beleid en uitvoering binnen de organisatie af te stemmen:** Op beleidsniveau zullen de doelstellingen op het gebied van kwaliteits-, milieu- en veiligheidszorg worden vastgelegd in beleidsverklaringen. Voor een goed begrip dienen deze gescheiden te worden opgesteld omdat de doelstellingen van de verschillende deelterreinen uiteen kunnen lopen. De voordelen van een integratie van kwaliteits-, milieu- en veiligheidszorg zijn het grootst op het operationele niveau (de werkvloer). Eenduidige werkinstructies die oog hebben voor de drie deelterreinen laten de arbeider toe per handeling of per machine één lijst van instructies te hanteren. Dat sluit niet uit dat daar ondermeer een aantal specifieke instructies op vlak van bijvoorbeeld kwaliteit in staan. Andere instructies hebben zowel kwaliteits-, milieu- en veiligheidsdoelstellingen voor ogen (bijvoorbeeld een instructie die erop is gericht is het morsen van olie te voorkomen).
- 5. Betere uitstraling naar buiten (imago):** kwaliteit van de milieu- en veiligheidszorg draagt bij aan de kwaliteit van de onderneming. Een goed imago van het bedrijf is

Tabel 2
Voordelen van integratie van verschillende zorgsystemen

Omschrijving
1 Kostenbesparing/efficiëntie
2 Eenduidige organisatievormen
3 Beter inzicht van overheid en werknemers in de beheersingsstructuren
4 Betere mogelijkheden om beleid en uitvoering binnen de organisatie af te stemmen
5 Beter imago
6 Grotere betrokkenheid van werknemers om veranderingsprocessen in gang te zetten

Bron: WES Onderzoek & Advies

Tabel 3
Mogelijke knelpunten bij integratie van verschillende zorgsystemen

Omschrijving
1 Faseverschil in ontwikkeling
2 Bestuurlijke en juridische aspecten
3 Gescheiden verantwoordelijkheden binnen bedrijven
4 Angst voor publiciteit
5 Verschillende belangen
6 Vergroting van de complexiteit
7 Cultuur in de organisatie

Bron: WES Onderzoek & Advies

belangrijk voor het aantrekken van nieuw personeel, de marktpositie en de relaties met overheden. Dit brengt het bedrijf in een opwaartse spiraal.

6. Grotere betrokkenheid van werknemers om veranderingsprocessen in gang te zetten: Voor een succesvolle kwaliteits-, milieu- veiligheidszorg is veelal een verandering van cultuur noodzakelijk. De integratie geeft mogelijk een grote stimulans om tot die attitudeverandering te komen. Het 'wij' gevoel wordt versterkt: 'Wij staan voor kwaliteit, een goed milieu en goede arbeidsomstandigheden'. De acceptatie van een verandering wordt hiermee bevorderd. Preventie is het belangrijkste proces. Zo moet er gestreefd worden naar 'zero defects', 'zero disposals' en 'zero accidents'.

Mogelijke knelpunten inzake de invoering van een geïntegreerd zorgsysteem

Hoewel er vele voordelen verbonden zijn aan een (gedeeltelijke) integratie van zorgsystemen zal het integratieproces bij het ene bedrijf vlotter verlopen dan bij het andere. Mogelijke knelpunten bij integratie zijn in **tabel 3** samengevat.

- 1. Faseverschil in ontwikkeling:** De meeste bedrijven worden wellicht geconfronteerd met de vaststelling dat kwaliteit in het bedrijf een belangrijk aandachtspunt is, terwijl milieu en veiligheid veeleer *end-of-pipe* problemen zijn. Dit verklaart het faseverschil in ontwikkeling met milieuzorg en veiligheidszorg. Hoe groter dit verschil, hoe moeilijker een geïntegreerd systeem tot stand te brengen is.
- 2. Bestuurlijke en juridische aspecten:** De sterke overheidsbetrokkenheid met milieu en in mindere mate veiligheid, leidt tot een grotere betekenis van bestuurlijke en juridische aspecten. Op kwaliteitszorggebied blijft de relatie tussen de overheid en het bedrijfsleven veel beperkter. Dit heeft tot gevolg dat milieu- en veiligheidsverantwoordelijken vaak een 'andere taal' spreken dan de kwaliteitsverantwoordelijke.
- 3. Gescheiden verantwoordelijkheden binnen bedrijven:** Binnen het bedrijfsleven wordt de functie van milieucoördinator/preventieadviseur en kwaliteitsmanager vaak door verschillende personen ingevuld. Dit bemoeilijkt het integratieproces. Daarom zijn de volgende drie aspecten zeer belangrijk bij een geïntegreerd zorgsysteem:

**GOEDE SAMENWERKING
GOEDE COMMUNICATIE
GOEDE AFSTEMMING**

- 4. Angst voor publiciteit:** Openheid met betrekking tot milieu veroorzaakt bij sommige bedrijven nog ongerustheid. Veel aandacht voor bepaalde milieuproblemen kan een bedrijf in diskrediet brengen. Kwaliteitszorg streeft

juist naar openheid en publiciteit. De vertrouwelijke informatie kan door het geïntegreerd karakter minder gewaarborgd blijven.

- 5. Verschillende belangen:** Gezien de doelstellingen van bedrijven zal in vele gevallen kwaliteitszorg nog belangrijker gevonden worden dan milieu- en veiligheidszorg. Kwaliteitszorg raakt directer de primaire ondernemingsfuncties (economische aspecten). Milieu- en veiligheidszorg worden vaak nog aanzien als randvoorwaarde. Gezien de belangenstellingen die tussen de zorgsystemen kunnen ontstaan, stelt men vast dat bij integratie van de zorgsystemen milieu- en veiligheidszorg vaak het onderspit delven.
- 6. Vergroting van de complexiteit:** bij integratie van de drie systemen wordt het overzicht van de verschillende deelgebieden soms onoverzichtelijk. Een gescheiden aanpak is minder complex.
- 7. Cultuur in de organisatie:** Er zijn twee culturen van de organisatie die tegen een geïntegreerd zorgsysteem kunnen werken:
  - 1) De genoemde gescheiden verantwoordelijkheden met de verschillende subculturen ervan;
  - 2) De cultuur van de organisatie in zijn geheel. De cultuur van een organisatie kan zo zijn dat een geïntegreerd zorgsysteem tot vertraging of verwarring kan leiden. Als probleemveroorzakende elementen kunnen de volgende genoemd worden:
    - a. zwakke positie kwaliteitsdienst
    - b. zwak milieubewustzijn
    - c. ....

→ **Geen enkele van deze knelpunten is onoverkomelijk. De motivatie van het bedrijf is uiteindelijk doorslaggevend.**

Waarom certificatie volgens een norm?

Een organisatie voert een kwaliteitsnorm meestal in om aan te tonen dat zij in staat is om op consistente wijze producten/diensten te leveren die voldoen aan de eisen van de klant. Vaak vraagt de markt waarin u actief bent om gecertificeerd te zijn volgens een bepaalde kwaliteitsnorm, bijvoorbeeld ISO 9001. Certificatie is dan een noodzaak om concurrerend te zijn en te blijven.

Normen voor milieuzorg worden daarentegen door een organisatie ingevoerd om belanghebbende partijen ervan te verzekeren dat de organisatie beschikt over een passend milieuzorgsysteem. Naast een positief imago zorgt de invoering van een milieuzorgsysteem voor de ondersteuning van milieubescherming en preventie van milieubelasting. Het komt echter ook steeds meer voor dat opdrachtgevers van hun leveranciers eisen om gecertificeerd te zijn volgens ISO 14001.

Men zou voor deze beide normen kunnen stellen dat er zorg wordt besteed aan 'externen', met name **de klant**

via een kwaliteitsmanagementsysteem en **het milieu** via een milieuzorgsysteem. Het zou vanuit dat standpunt een logische benadering zijn om ook aandacht te besteden aan de 'internen'. Immers een veiligheidsmanagementsysteem is bedoeld om risico's uit te schakelen of te verkleinen voor de **eigen medewerkers en andere betrokken partijen**. In dat geval is het vooral de vrijwillige keuze van een organisatie om een veiligheidsmanagementsysteem in te voeren. Echter ook vanuit een wettelijk kader kan een organisatie verplicht worden om een veiligheidsmanagementsysteem in te voeren, bijvoorbeeld vanuit de Seveso II wetgeving. Gezien de recente veranderingen in de Seveso wetgeving - en de nog te verwachten strengere maatregelen - zullen veel organisaties de keuze niet meer hoeven te maken en zullen zij bijgevolg een veiligheidsmanagementsysteem moeten invoeren.

Tot slot

Veel bedrijven beschikken inmiddels over een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. Het aantal bedrijven dat kiest voor een milieuzorgsysteem is aanzienlijk kleiner, maar groeit nog steeds. Door de wetgeving zal in de komende jaren naar verwachting ook het aantal OHSAS-gecertificeerde bedrijven stijgen. Op basis hiervan worden steeds meer bedrijven geconfronteerd met de eis om te voldoen aan meerdere normen, zodat de keuze voor een geïntegreerd zorgsysteem logisch zal zijn.

TOELICHTING VAN DE GEBRUIKTE BEGRIPPEN:

ISO:	International Standard Organisation
ISO 9001:	norm voor een kwaliteitsmanagementsysteem
ISO 14001:	norm voor een milieuzorgsysteem
OHSAS 18001:	norm voor een welzijnzorgsysteem (Occupational health and safety management systems)
EMAS:	Europees milieubeheer- en milieu-auditsysteem
ARAB:	algemeen reglement voor de arbeidsbescherming
CODEX:	wetgeving welzijn op het werk
Vlaem:	Vlaamse milieureglementering
Seveso wetgeving:	wetgeving betreffende preventie van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn (beperking van de gevolgen voor mens en milieu)

your reputation through our verification

LLOYD'S REGISTER QUALITY ASSURANCE

Onze visie: Wij willen bekend staan als meest ethische, onafhankelijke en geloofwaardige audit- en verificatieorganisatie in België.

Onze missie: Wij willen toegevoegde waarde creëren door onze klanten te helpen om hun managementsysteem efficiënt toe te passen. Wij doen dit door het uitvoeren van doelgerichte verificatie- en certificatieaudits op maat van de klant.

- ISO 9001
- ISO 14001
- EMAS
- Decretale milieuaudits
- Verificatie van milieu- en duurzaamheidsrapporten
- OHSAS 18001
- VCA
- HACCP
- BRC
- IFS
- GMP
- BS 7799
- TS 16949- QS 9000- VDA6
- ISM
- PED

Lloyd's Register EMEA
Rijnkaai 37,
B-2000 Antwerp
Tel.: +32 3 212 16 52
Fax: +32 3 212 16 49
info: inge.vantichelen@lr.org
www.lrqqa.com